

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 26.03.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă și cu următoarele **observații**:

- *aplicare retroactivă*: considerăm că se impune o clarificare urgentă a aspectelor legale privind aplicarea retroactivă a schemei de sprijin reglementată prin art. 6 alin.(1), principalele probleme identificate fiind:
 - încălcarea principiului neretroactivității legii, în contextul în care, conform art.15 alin.(2) din Constituția României, legea dispune numai pentru viitor, cu excepția celei penale sau contravenționale. Raportat la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, art. 6, alin. (1) prevede aplicarea retroactivă a schemei de sprijin,

respectiv de la data de 21 noiembrie 2024, or, această prevedere contravine principiului constituțional al neretroactivității legii, ceea ce poate genera probleme de legalitate și impredictibilitate juridică;

- caducitatea dispozițiilor tranzitorii, în contextul în care schema de ajutor de stat reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 495/2014 și-a încetat efectiv valabilitatea la data 31 decembrie 2024. În aceste condiții, dispozițiile tranzitorii prevăzute la art. 21 devin lipsite de efect juridic și ar trebui reevaluate. Având în vedere implicațiile constituționale și juridice ale aplicării retroactive a schemei, apreciem că ar trebui analizată conformitatea proiectului de act normativ cu normele în vigoare, pentru a fi asigurat faptul că noua schemă de sprijin respectă cerințele legale și nu creează incertitudine juridică;

- *excepții pentru anul 2025*: implementarea tardivă a noii scheme generează un impact semnificativ asupra furnizorilor de energie electrică, creând un risc de pierderi financiare din cauza unei incoerențe între obligațiile de achiziție a certificatelor verzi (CV) și implementarea exceptării anumitor consumatori de la această obligație. Principalele aspecte care ar trebuie analizate sunt:

- riscul de excedent de CV și pierderi financiare pentru furnizori: furnizorii au încheiat deja contracte pentru achiziția CV pentru 2025, având obligația legală de a achiziționa o cotă anuală stabilită de ANRE. La stabilirea cotei, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei a ținut cont doar de consumul exceptat conform schemei anterioare (Hotărârea Guvernului nr. 495/2014), fără a include noua listă extinsă de beneficiari. Aceasta înseamnă că furnizorii vor avea în portofoliu un volum excedentar de CV pe care nu îl mai pot factura către consumatorii finali exceptați;

- impactul asupra pieței și a concurenței: Furnizorii trebuie să cumpere cel puțin 50% din CV de pe piața SPOT, ceea ce agravează problema excedentului de certificate. În lipsa unui mecanism de ajustare a obligațiilor, furnizorii vor suporta costuri pe care nu le pot transfera către consumatori. Acest aspect creează o distorsiune concurențială, afectând furnizorii în mod nejustificat.

- principiul neutralității pentru terți implicați: în orice schemă de ajutor de stat, impactul asupra terților trebuie să fie neutru, iar furnizorii nu ar trebui să suporte pierderi financiare ca urmare a implementării exceptărilor. Furnizorii acționează doar ca intermediari și nu beneficiază direct de aplicarea schemei, însă sunt obligați să își îndeplinească obligațiile legale privind achiziția de CV. Pentru a respecta acest principiu, trebuie echilibrate obligațiile furnizorilor privind achiziția de certificate verzi, care sunt descrise la art. 10 din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului

de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, astfel încât este necesar a se preciza în cuprinsul acestuia faptul că operatorii economici vor achiziționa un procent de minimum 50% din numărul de certificate verzi aferent îndeplinirii cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, începând cu data de 1 ianuarie 2027, pentru obligația aferentă anului 2027;

- este necesară includerea în *Lista sectoarelor eligibile pentru ajutorul de stat* a sectorului industriei de mobilă. Anexele la acest proiect de de act normativ au fost preluate integral din Lista elaborată de Comisia Europeană și publicată în Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (2022/C 80/01), iar astfel:

- încadrarea sectoarelor în indicatorii de prag calculați de Comisia Europeană pentru eligibilitatea aplicării măsurii nu au la baza date actuale, ci date economice trecute (la nivelul cel mult al anului 2022). Între timp, contextul economic - influențat puternic de cel geopolitic -, în special în ceea ce privește prețurile la energie electrică, în Europa de Est și Sud-Est, s-a modificat semnificativ. Producătorii români de mobilă și produse din lemn se confruntă cu diminuarea cererii de mobilă pe piețele UE, pe fondul incertitudinii induse de război în UE și a recesiunii economiei germane și, concomitent, cu creșterea estimată a ponderii costurilor la energie electrică variind de la 9% până la 25% în costul de producție. La aceasta se adaugă și dificultățile induse de creșterea salariului minim impusă de autorități și necorelată cu o creștere corespunzătoare a productivității;

- în plus, anexele cu sectoare eligibile elaborate de Comisia Europeană au în vedere indicatorii medii calculați la nivelul întregii Uniuni Europene, fără a ține cont de structura producției și procesele tehnologice specifice la nivel regional. Trebuie menționat că multe companii din industria mobilei care sunt localizate în Vestul UE folosesc componente fabricate în Estul și Sud-Estul Europei sau în afara UE, în Vest realizând-se frecvent doar operații de finisare și montare, ceea ce conduce în mod evident la un consum redus de energie electrică față de consumul înregistrat de companiile românești care produc mobila începând de la buștean sau de la chereștea;

- statele membre pot lua decizia de a include și alte sectoare în anexele legislației proprii și pot face acest lucru în baza unor date actuale și considerăm că este în interesul României să nu omită din listă un sector care se încadrează ca eligibil și care are și un aport valutar net anual de peste 1,2 - 1,5 mld. euro la balanța comercială a țării.

Președinte,
Sterică FUDULEA

Propuneri de modificare aferente

proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
1.	<p>III. Domeniul de aplicare. Beneficiari și condiții de eligibilitate</p> <p>Art. 5. - (1) Pentru obținerea Acordului anual pentru exceptare, operatorii economici trebuie să îndeplinească cumulativ, următoarele criterii de eligibilitate:</p> <p>a) ... d)</p> <p>e) sunt obligați să mențină, în perioada valabilității Acordului anual de exceptare, activitatea în Spațiul Economic European iar eventualele disponibilizări de personal în conformitate cu prevederile art. 68 din Codul Muncii, nu depășesc, pe durata de valabilitate a Acordului anual pentru exceptare, 25% din numărul angajaților de la momentul cererii de finanțare;</p> <p>f) ... h)</p>	<p>e) sunt obligați să mențină, pe perioada valabilității Acordului anual de exceptare, activitatea în Spațiul Economic European iar eventualele disponibilizări de personal în conformitate cu prevederile art. 68 din Codul Muncii, nu depășesc, pe durata de valabilitate a Acordului anual pentru exceptare, 5% din numărul angajaților la momentul cererii de finanțare;</p> <p>i) existența Contractului colectiv de muncă la nivelul unității solicitante.</p>	<p>Modificarea vizează păstrarea nivelului angajaților, dar și evitarea concedierilor colective, deoarece sunt investite fonduri publice în aceste companii, astfel că o serie de condiționalități sociale trebuie atașate schemei de ajutor de stat propuse, în sensul în care aceasta nu trebuie să genereze probleme sociale, ci mai degrabă să rezolve problemele sociale, după cum este menționat la nivelul proiectului de act normativ.</p> <p>Prevederea este necesară în vederea menținerii locurilor de muncă de calitate.</p>

*X. Mecanismul de recuperare al ajutoarelor de stat
Art. 16*

(1) În vederea recuperării sumelor menționate la art. 14 alin. (5) și la art. 15 alin.(2) lit.a), Ministerul Energiei emite o decizie de regularizare în termen de 30 de zile de la data emiterii notei de stabilire a sumelor de recuperat datorate prevăzută la art. 15 alin (2), și notifica beneficiarul, fumizorul/fumizorii de energie electrică și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) cu privire la decizia de regularizare.

(2) Beneficiarul are obligația de a comunica decizia de regularizare fumizorului/fumizorilor de energie electrică și ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii acesteia și să transmită dovada notificărilor realizate către Ministerul Energiei. Deciziile de regularizare se vor publica pe site-ul Ministerului Energiei.

(3) Furnizorii de energie electrică notificați conform alin (1) sunt obligați să efectueze regularizarea sumelor din facturile de energie electrică emise către beneficiari. Pentru regularizarea sumelor, facturile emise de către furnizori vor prevedea pentru beneficiar un procent de exceptare zero de la achiziționarea de certificate verzi până la recuperarea integrală a sumelor datorate stabilite conform deciziei de regularizare.

(4) În vederea recuperării sumelor menționate la art. 15 al in. (2) lit.b) Ministerul Energiei emite o decizie de recuperare, în termen de 30 de zile de la data emiterii notei de stabilire a sumelor datorate prevăzută la art. 15 alin. (2) lit. b), și va notifica beneficiarul, fumizorul/fumizorii de energie electrică și ANRE cu privire la decizia de recuperare.

(5) Beneficiarul va avea obligația de a comunica decizia de recuperare fumizorului/fumizorilor de

*X. Mecanismul de recuperare al ajutoarelor de stat
Art. 16
Se elimină.*

Lipsa unui temei legal în decizia Comisiei Europene: nu există o obligație impusă de Comisia Europeană privind implicarea fumizorilor de energie electrică în mecanismul de recuperare a ajutorului de stat. Responsabilitatea pentru regularizare și recuperare trebuie să fie asumată de instituția care administrează schema, și anume Ministerul Energiei. Implementarea mecanismului descris în art.16 presupune alocarea de resurse umane suplimentare și dezvoltarea de sisteme informatice pentru gestionarea unui număr extins de beneficiari. Aceste activități nu fac parte din activitatea de bază a furnizorilor de energie, ceea ce impune fie eliminarea obligației.

energie electrică și ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii acesteia și să trimită dovada notificărilor realizate către Ministerul Energiei în condițiile prevăzute de art. 33 alin. (5) și art. 39 din OUG nr. 77/2014. Deciziile de recuperare se vor publica pe site-ul Ministerului Energiei,

(6) Operatorii economici care, la momentul determinării sumelor de recuperat, nu mai sunt beneficiari ai schemei de ajutor de stat, și pentru care s-a emis o Decizie de recuperare achită suma consemnată în decizia de recuperare, pe baza unei facturi emise de furnizorul de energie electrică, în luna imediat următoare, aceasta fiind o factură suplimentară față de facturile de energie electrică emise în anul t+1. Termenul de plată a sumelor datorate este indicat în factura emisă de furnizorul de energie electrică.

(7) În situația în care beneficiarul nu achita suma din decizia de recuperare potrivit mecanismului prevăzut la alin (6), în baza notificării furnizorului de energie electrică, recuperarea ajutorului de stat de stat se realizează de către Ministerul Energiei prin aplicarea prevederilor art. 33 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, și normelor europene în domeniul recuperării ajutoarelor de stat.

(8) Prin derogare de prevederile art. 33 alin. (5) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate venituri ale bugetului de stat doar dobânzile aferente sumelor necesare achiziționării de certificate verzi, iar acestea se virează la bugetul de stat, pe măsura recuperării

acestora, calculate conform deciziei de recuperare. Suma reprezentând contravaloarea certificatelor verzi se virează de organul fiscal Ministerului Energiei, în calitate de furnizor al ajutorului de stat, în vederea utilizării de către furnizorii de energie electrică pentru achiziționarea de certificate verzi.

(9) Procedura de transfer a sumelor colectate de organele fiscale competente și termenele aferente se stabilesc prin ordin comun al ministrului energiei și ministrului finanțelor publice, emis în termen de 90 de zile de la publicarea Ordonanței de Urgență.

(10) Furnizorul de energie electrică utilizează sumele colectate de la operatorii economici pentru achiziționarea certificatelor verzi în baza deciziilor de regularizare, în termen de 60 de zile de la data încasării sumei recuperate, care, ulterior, vor fi anulate în Registrul certificatelor verzi.

(11) Furnizorul de energie electrică utilizează sumele primite de la Ministerul Energiei, în baza deciziilor de recuperare, reprezentând contravaloarea certificatelor verzi, ca urmare a plății voluntare sau a măsurilor de executare silită, pentru achiziționarea certificatelor verzi. Achiziția se realizează în termen de 60 de zile de la data încasării sumei recuperate de la Ministerul Energiei, urmând ca ulterior, aceste certificate să fie anulate în Registrul certificatelor verzi.

(12) ANRJE monitorizează respectarea de către furnizorii de energie electrică a obligației de achiziție și anulare a certificatelor verzi.

(13) Beneficiarii vor transmite Ministerului Energiei dovada efectuării plăților conform alin. (6) prin transmiterea facturilor și a ordinelor de plată aferente.

(14) Neîndeplinirea la termen de către beneficiari a obligațiilor prevăzute la alin (2), alin.(5), alin. (13) va avea drept consecință anularea Acordului anual de exceptare și imposibilitatea solicitării unui nou acord pe o perioadă de 3 ani de la data deciziei de recuperare.

(15) Ministerul Energiei va transmite Consiliului Concurenței, spre informare, în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la adoptare, deciziile de recuperare a ajutorului de stat